

Moja Mała Łojczyzna

Witóm piyknie.

Kiesi żech spóminoł, jak to nasi starzycy, kie my byli dzieckami, brali nas w niedziele po połędniu na szpacyr, abo w łodwiedziny do przocieli. Przez tydziyń sie tam nika nie chodziło, koždy był zajynty jakómsikej robotóm, ale w niedziele, abo jakisi świynto żodyn w chałpie nie siedziół. To my szli do ciotki do Wieszczónt, to zazdrzyć na miyndzrzycki stawy, a to do łójców pod las do Jaworzo. A po chodniku to my sie roztomajitości dowiedzieli łod naszych starzyków. W kierej chałpie kto mieszko, kiere drzewo jak sie nazywo, jak mianuje sie tyn ptoşzek co nad naszóm głowóm śpiywo, kiero zielina w krzipopie je na jakóm nimoc. Takóm lekcyje zapamiyntali my na cały żywot. Nieroz, kie deszcz z wiatrym zagłóndo przez łokno, spóminómy ty downe czasy i ludzi, kierych już ni ma. Ale żyjóń łóni dali w naszych spóminkach.

Ja, ja – świat sie miyni, gno to przodku choćbyś go chciół zdzierżeć, nie dosz rady. Starka ze starzykym sie stracili, na jejich miejsce przyszli babcia i dziadek, ale łóni na szpacyry z wnukami czasu ni majóm. Jak sie kiery stróm nazywo, kiery ptoşzek piyknie śpiywo, kiery z nami dycki bywo, a kiery na zime łodlatuje, jako downi tukej było, jak sie ludzióm tukej żyło, jaki fojt był w danych rokach, kie powstała straż łogniowo, wnuki sie nie dowiedzóm, bo dziadkowie, chociaź wiedzóm, wiadomości nie przekożóm – bo czasu na to ni majóm. Roboty majóm mocka, jak cap łod starego Sżefka.

Babce trzeja iść do fryzjera, po tym jeszcze do maściorza, do szewca z bótkami, do manikurzystki z pazurami. Dziadek z psym na szpacyr żynie, potym izbe łodkurzuje, potym musi piwo wypić z kamratami, pobawić sie z kocurkami, bo sie koczka łokociła, trzy kociynta przysmyczyła. Byłoby to tak, deli dziecka by nic nie wiedziały, ło tym miejscu tu na ziymi, na kierym sie łurodziły. Ale jedna gryfno frelka z Miyndzrzyczyco nauczycielka nad tym wóm sie zastarała, a że po rozum do głowy daleko ni miała, inszych rectorów namówiła i kónkurs miydzyszkolny łogłosiła pod tytułym „Czy znosz swojóń Małóm Łojczyzne”. Dziecka zaczyły kopać w ksióńżkach i gazetach, coby sie jak nejwiyncyj dowiedzieć ło naszej gminie. Tóź kónkurs trwo już łod dziesiyńciu roków. Ludeczkowie złoci, mogymy sie radować, że dziecka, kiere bieróm łudział w tym kónkursie majóm łogrómńóm wiedze ło naszej gminie. Wiedzóm, ka je położóno, w jakim wojewóđztwie, wiela mo kilometrów kwadratowych, wiela radnych, jaki zabytki, wiela szkół, sołectw, jaki waźne imprezy sie łodbyły w naszej gminie, kto z zocnych ludzi jóm łodwiedził, jaki waźne jubileusze łobchodziło sie w minióńym roku i moc inszych wiadomości. Tóź podziwejcie się, jak tyn świat sie miyni. My roztomajtości dowiadowali sie łod starzyków, a dzisio my starzykowie mogymy sie dowiedzieć wiela móńdrych rzeczy łod naszych wnuków, a to dziynki nauczycielóm, co to wiedzóm i znajóm ty słowa „cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie co posiadacie”. Tóź trzeja im piyknie podziynkować, powiyń wóm krótko, jeśli sóń ka świyńci to w naszej gminie je ich wiela, a nazywajóm sie nauczyciele.

J.N.Josiyniczani